

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація дозвілля для неповносправних

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
шифр і назва

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ____ від _____ 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Дозвілля для людей с особливими потребами
Викладач	Ковальська Леся Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380668061360
Е-mail викладача	lesia.kovalska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=74&id_cou=6737
Консультації	Четвер 15 ¹⁰ год – 16 ⁰⁰ год (обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Розглядається дозвілля в Україні та зарубіжних країнах, характеризується система закладів дозвіллевої сфери, її матеріально-технічне, фінансове, кадрове забезпечення. Особливу увагу звернено на організаційні питання, планування дозвіллевої діяльності закладів культури, на вивчення запитів та інтересів різних соціально-демографічних груп населення.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни <i>адаптувати світовий досвід дозвілля як соціокультурного явища до українських реалій.</i></p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкрити суть науково-методологічних і практичних основ дозвілля для неповносправних; - проаналізувати історію становлення та етапи розвитку дозвілля, відпочинку для неповносправних; - зазначити складові дозвілля; - висвітлити основні ланки організації дозвілля для неповносправних; - зазначити нормативно-правову базу функціонування дозвілля для неповносправних; - проаналізувати дозвілля для неповносправних, як сегмент туристичного ринку. 	
4. Загальні і фахові компетентності	
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати знання на практиці. - розуміння об'єктно-предметної області дисципліни. - здатність реалізувати нові ідеї та підходи. - здатність працювати в команді. <p>Фахові компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати ключові поняття і терміни кожної з тем; - принципи, функції та завдання курсу; - найбільш актуальні глобальні, загальнодержавні і регіональні проблеми щодо організації дозвілля для неповносправних; - класифікацію та види дозвілля; - основи здорового способу життя, способи загартування організму відпочиваючого, а також способи орієнтування в часі і просторі; - фактори ризику, види небезпек та шляхи їх подолання в організації дозвілля для різних категорій неповносправних; - основні правила супроводу та обслуговування під час перебування в об'єктах розміщення (в т. ч. агрооселях) і мандрівках - вимоги до обслуговування відвідувачів, туристів з різними типами неповносправності; 	

- особливості здійснення туристичних подорожей різними видами транспорту, їх техно-логічні особливості щодо неповносправних осіб.

5. Програмні результати навчання

- дозвілля, як дієвий засіб соціальної адаптації осіб з обмеженими можливостями
- дозвілля для неповносправних в Україні
- організація дозвілля для осіб з обмеженими можливостями
- сільський відпочинок для неповносправних
- надання туристичних послуг незрячим
- надання туристичних послуг особам з порушенням мовлення
- надання туристичних послуг особам з порушенням слуху
- надання туристичних послуг особам із розумовою відсталістю та психічними розладами
- надання туристичних послуг особам з порушенням опорно-рухового апарату
- надання туристичних послуг власниками агроосель, які приймають неповносправних осіб
- доступність туристичних об'єктів для користування людьми з особливими потребами
- будівельні норми для інженерно-технічних споруд, які використовуються для потреб неповносправних
- облаштування присадибних ділянок та прилеглої до оселі території агроосель, які обслуговують осіб з обмеженими властивостями
- види відпочинку для осіб з обмеженими можливостями
- види неповносправності
- основні групи осіб з інвалідністю
- географія неповносправних осіб в Україні
- чинники, які впливають на кількісний стан неповносправних осіб в регіонах України

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредитів ЄКТ

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	Менеджмент соціокультурної діяльності	1	Вільного вибору студента

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Теоретичні основи дозвілля План 1. Соціальна сутність дозвілля 2. Дозвілля в житті людини 3. Функції та принципи дозвілля 4. Педагогічні засади дозвілля 5. Стан наукових досліджень дозвіллевої сфери	2 год	–	6 год.
Тема 2. Основні інститути дозвіллевої сфери План 1. Специфіка діяльності 2. Робота парку як дозвіллевого центру дозвіллевих центрів 3. Дозвіллева діяльність в клубах 4. Дозвілля в туристичних комплексах та готелях 5. Музей як дозвіллевий центр 6. Хобі-групи як інститути до-	4 год	–	6 год

звілля			
Тема 3. Дозвіллева робота з різними категоріями населення План 1. Специфіка дозвіллевої роботи з підлітками та молоддю 2. Особливості дозвіллевої роботи з дорослими 3. Дозвіллева діяльність з особами похилого віку 4. Специфіка дозвіллевого обслуговування інвалідів 5. Дозвіллева робота з сім'ями	4 год	–	6 год
Тема 4. Управління дозвіллевою сферою План 1. Дозвілля в контексті культурної політики 2. Державний сектор управління дозвіллевою сферою 3. Дозвіллевi об'єднання добровільного сектору 4. Особливості розвитку індустрії дозвілля	2 год	–	6 год
Тема 5. Підготовка кадрів дозвіллевої сфери у зарубіжних країнах План 1. Професійна майстерність спеціаліста дозвіллевої сфери 2. Система підготовки та підвищення кваліфікації фахівців дозвіллевої сфери	2 год	–	4 год
Тема 6. Види неповносправності та особливості організації дозвіллевих послуг План 1. Загальні відомості. Історична довідка 2. Визначення неповносправності. Основні поняття 3. Основні підходи до інвалідності 4. Основні групи осіб з івалідністю	–	2 год	4 год
Тема 7 Рекомендації з надання послуг незрячим План 1. Загальні рекомендації 2. Супровід у приміщеннях 3. Супровід під час отримання послуг 4. Супровід кількох осіб 5. Допомога під час отримання інформації 6. Допомога незрячому в ресторані, піцерії, кафе, що може входити в комплекс ваших послуг 7. Допомога незрячій людині у крамниці самообслуговування 8. Допомога у крамниці незрячому із собакою-поводирем 9. Пещення собак-поводирів 10. Надання допомоги незрячому в домашньому кінотеатрі 11.У сільському музеї	–	2 год	4 год
Тема 8. Рекомендації з надання послуг особам з порушенням мовлення План 1. Загальна інформація щодо порушень мовлення 2. Додаткова інформація, яку варто пам'ятати	–	2 год	4 год
Тема 9. Рекомендації з надання послуг особам з порушенням слуху . План 1. Загальна інформація щодо порушень слуху 2. Спілкування з використанням мови 3. Спілкування з використанням жестів 4. Інші методи спілкування 5. Рекомендації господарям щодо прийому осіб з порушенням слуху. Як працювати з перекладачем мови знаків.	–	2 год	4 год
Тема 10. Рекомендації з надання послуг осо-	–	2 год	4 год

бам із розумовою відсталістю та психічними розладами План 1. Загальна інформація щодо осіб з розумовою відсталістю 2. Загальна інформація щодо осіб з психічними захворюваннями 3. Міфи, які оточують психічно хворих, і факти що їх заперечують 4. Залучена (інклюзивна) рекреація та відпочин для осіб з розумовою відсталістю			
Тема 11. Рекомендації з надання послуг особам з порушенням опорно-рухового апарату План 1. Загальна інформація щодо захворювань 2. Рекомендації власникам осель, які приймають неповносправних на візках 3. Додаткова інформація, яку варто пам'ятати	–	2 год	4 год
Тема 12. Поради щодо обслуговування неповносправних відвідувачів План1. Рекомендації обслуговуючому персоналу 2. Як поводитись з людьми з особливими потребами 3. Правила коректної мови 4. Рекомендації до власників агроосель, приймають неповносправних та осіб, які отримують послуги	–	2 год	4 год
Тема 13. Ознаки доступності об'єктів для користування людьми з особливими потребам	–	2 год	4 год
ЗАГ.:	14	16	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	100 бальна.		
Вимоги до письмової роботи	Виконувати чітко до вказаних інструкцій		
Практичні заняття	Оцінюються за 5-ти бальною шкалою		
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача і захист практичних робіт, контрольної роботи, контроль самостійної роботи		
Підсумковий контроль	Залік форму задачі (комбінована) Розподіл балів за завданнями. З них: 40 б (поточний контроль)+30б (контр. роб)+30 б (контроль самостійної роботи).		
8. Політика навчальної дисципліни			
<p>Письмові роботи: тестовий контроль, практичні роботи проводиться під час навчальних занять. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).</p> <p>Академічна доброчесність: політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на засадах, наведених в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Положенні про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. Політика щодо пропусків занять базується на Положенні про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №768 від 04.12.2014; внесено зміни наказом №628 від 25.09.2019 р.) та Положенням про порядок організації та проведення оцінювання</p>			

успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).

9. Рекомендована література

1. Волошинський О., Каспрук І., Малинович Л., Сварник М. Сільський відпочинок для неповносправних : посібник для власників агроосель та людей з інвалідністю, котрі бажають розпочати власну справу. – Львів : Ліга-Прес. – 2011. – 232 с.
2. Доступність до об'єктів житлового та громадського призначення для людей з особливими потребами : метод. посібн. / [Я. Грибальський, Я. Мудрий, М. Сварник та ін.]– К. : Соцінформ, 2004. – 105 с.
3. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах навчальний посібник. - К.: Кондор, 2005. - 408 с.
4. Ковальська Л. Розвиток туризму для неповносправних в Україні. Географія та туризм. / І.Ф.Калуцький, Л.В. Ковальська, П.П. Вичівський Науковий збірник. Вип. – 36. – Київ – 2016. С. 38 – 54.

**Викладач: доцент кафедри
туризмознавства і краєзнавства**

Ковальська Л.В.